

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Onor.

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Religia și școala

(=) Programa analitică a învățământului religios în școlile secundare din țara noastră s'a luat în discuție atât în ședințele plenare, dela mijlocul lui Mai, ale comisiunilor însărcinate cu redactarea ei, cât și în ședința dela 30 Mai a Sfântului Sinod întrunit în sesiune ordinară.

Reprezentanții sinodului, având să alcătuiască un proiect de programa analitică a religiei în învățământul secundar, participă și la lucrările *comisiunii restrânse*, care se întrunește la ministerul instrucțiunii în scop de-a da redactare definitivă programei analitice.

În ședința plenară a comisiunilor, în fața părerilor care cereau ca religia să figureze cu o oră sau două pe săptămână în cursul inferior și cu o singură oră în cel superior, delegatul mitropoliei ardelenne declară, că *două* ore de instrucțiune la săptămână, de fiecare clasă, este minimul necesar, — cerut, în unanimitate, și de adunarea noastră eparhială din acest an.

Ministerul instrucțiunii, dl prof. Dr. C. Angelescu, recunoaște, în aceeași ședință, că religia,

formând caracterele tari, trebuie să fie temelia învățământului, și că atât în Ardeal, cât și în vechiul regat școala românească s'a dezvoltat alături de biserică...

Această biserică susține și mai departe, că liceul, în toate clasele sale, are trebuință neapărată de cel puțin două ore săptămânale pentru religie: acordarea unei singure ore pe săptămână n'ar însemna altceva, decât că ceice redactează programa analitică definitivă — contrar părerii exprimate de dl ministru al instrucțiunii — nu atribuie importanța cuvenită religiei în dezvoltarea facultăților sufletești ale tinerimii...

Minimul de două ore se va găsi ușor, dacă ne gândim că școala urmărește desăvârșirea individului prin cultură *generală*, și dacă, prin urmare, nici una din materiile de învățământ, în noua legiuire școlară, nu va mai pătimi de boala *exageratei specializări*, care a încărcat programa veche cu un număr de ore, ca povară de prisos sau dăunătoare.

Statorind rolul religiei ca fundament al învățământului, materia ei nu se mai poate pune *îndărătul* altor materii, va să zică nu trebuie să se osândească religia la o scurtă oră, — tocmai d'ajuns pentru a șterge toate în-

vătăturile sale din amintirea școlarului, depărtându-l cât mai mult de Hristos.

Sânt astăzi poate clipele cele mai nimerite, ca să ne aducem aminte cu toții, clerici și laici, de cuvintele despre întâietatea pruncilor, adresate ucenicilor Săi de către Mântuitorul nostru Isus Hristos, când li-a zis:

«Ear cine va sminti pe unul dintre acești mai mici, *cari cred întru Mine*, mai de folos i-ar fi lui ca să-și atarne o peatră de moară la grumazul lui și să se înece în adâncul mării»...

Ședință plenară. Consiliul arhiepiscopiei noastre de Alba-Iulia și Sibiu a ținut în 11 Iunie a. c. prima ședință plenară, după încheierea sesiunii adunării eparhiale din anul acesta, sub prezidiul I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru *Nicolae*.

S'au luat dispozițiunile de lipsă pentru executarea concluzelor aduse în sesiunea ultimă a adunării eparhiale, iar părintele protoiereu Ilie Beleană ales consilier on. în senatul bisericesc a depus jurământul.

Dintre obiectele tratate mai amintim, că protopresbiter al tractului Iliei a fost numit părintele Iuliu Josan, profesor de religione la școlile medii din Deva.

Chiagul moral

Nu se poate afirma că țara noastră mărită între hotarele sale actuale ar fi prea săracă în societăți culturale românești.

Alături de unele mai vechi, ca Asociațiunea ardeleană și Societatea pentru fond de teatru (cea din urmă în stare de piroteală), *avem*: Liga culturală, Casele naționale, Tinerimea Română, asociații de-ale clerului în toate ținuturile patriei, ș. a.

Ceeace *n'avem* încă este: colaborarea culturală mai vie și mai folositoare între toate aceste societăți, sau cel puțin între cele mai muncitoare. În scopul colaborării acesteia, ar trebui ca în comitetele centrale să fie reprezentate, prin câte un membru, toate acele societăți care lucrează în adevăr.

Liga culturală a făcut un început în această direcție, intrând în legătură mai strânsă cu societățile Casele naționale și Tinerimea română, ai căror președinți fac astăzi parte din comitetul central al Ligii. —

Societățile noastre culturale au să îndeplinească o mare și grea operă, pe care statul singur n'o poate săvârși.

Opera de îndeplinit o lămurește dl prof. N. Iorga, în cuvântarea sa, atât de luminoasă, ținută la congresul dela Târgovișta din 3 și 4 i. c., când ne spune următoarele:

Un trist și amenințător adevăr al zilei de astăzi e acela că Statul românesc unit nu se sprijină pe baza tare a unei culturi naționale pentru cei mai mulți și cei mai interesați dintre membrii lui la menținerea stărilor de astăzi.

FOIȘOARA

Preotul și agricultura

— Schiță pastorală —

Odată cu sosirea primăverii se deschide campania agricolă, isvorul cel mai mare de bogăție a țării noastre românești, poporul român fiind un popor de agricultori. Păstorii sufletești dela țară, preoții, din adâncă vechime, au fost tovarășii cei mai de aproape ai țaranului român în cultivarea pământului. Ei deavalma au lucrat cu țaranii pământul, fiind în mijlocul lor pildă vie de iubire a gliei strămoșești.

Preoții noștri de la țară au fost deapurarea, și sânt și azi, agricultori.

Duminicile și sărbătorile îmbrăcați în vestminte frumoase sacerdotale, făceau slujbă la biserică și prin casele poporenilor, și creștinii, fiii lor duhovnicești, se prosternau cu smer-

nie și evlavie înaintea lor, ear peste săptămână, alături cu ei pe ogoare munceau pământul pentru a și scoate pâinea de toate zilele.

Faptul acesta a făcut ca preoții noștri să fie foarte iubiți de poporenii, și cu drept cuvânt; că omul, oricare ar fi el, iubește pe acei ce se îndeletnicesc cu meseria lui, fiind o apropiere sufletească între cei cu aceeași ocupațiune.

Și azi preoții de la sate se îndeletnicesc cu agricultura și pentru aceasta li s'au menținut și pământul bisericesc, ca să fie model de cultivare sistematică și științifică în mijlocul poporului.

Azi însă nu mai poate preotul singur cu familia lui să lucreze pământul, și nici noi nu sântem de părerea aceasta. Azi preotul se cuvine să aibă pământ și să se îngrijească de cultivarea lui rațională, ear el să se ocupe cu cartea sfântă. Să explice

poporenilor Duminicile și sărbătorile sf. evanghelie etc. Să arate prin aceasta poporenilor, că misiunea sa e mai presus de orice ocupațiune pământească, și după cum au nevoie oamenii de pâinea de toate zilele pentru existență, tot așa de mare nevoie are și sufletul de hrană duhovnicească, — și preotul de aceea este așezat în biserică, să dea hrană sufletească creștinilor.

Vremea schimbă lucrurile, faptele, gândurile; vremea schimbă totul, aceea ce odinioară se întrebuinta ca parte esențială a ocupațiunilor, azi nu-și mai are rațiunea. Tot așa și cu ocupațiunile preotului sătesc: se cuvine ca el să fie agricultor, n'avem nimic de zis, pentru că trăește în mijlocul agricultorilor, — dar rolul preotului azi în agricultură este și trebuie să fie mai mult de pilduitor și învățător.

Preotul azi se poate ocupa cu

aceste îndeletniciri în grădina lui, la casa lui, ear în țarină și deavalma cu țaranii nu mai sântem de părere.

Preotul trebuie să arate, că ocupațiunile sale sânt mai presus de orice ocupațiuni pământești.

Dar scopul nostru, prin aceste rânduri, este să arătăm, că rolul preotului sătesc în timpul campaniei agricole la care și el ia parte, trebuie să fie mult mai mare, chiar mai mare decât să facă agricultura: să fie exemplu viu de muncă rațională și sistematică în mijlocul poporului; rolul său este acela de îndrumător către împărăția cerească, de mijlocitor și binefăcător al sufletelor: rolul său este acum și deapurarea de a aduce împărăția cerească pe pământ.

Și acum, ca totdeauna, el trebuie să se străduiască pentru restabilirea dragostei și a frăției între poporenii săi prin ajutorul reciproc dintre ei, ca toți să-și poată cultiva pământul,

Forme constituționale, aparat administrativ, un învățământ de examinare și certificate și o inextricabilă învățămășire de interese personale, de ordine materială, iată ce avem în schimb. Dacă este încă un interes, un mare și laudabil interes pentru cuvântul vorbit, literatura află din ce în ce mai puțini cetitori adevărați, curiozitatea publică, din nenorocire mai ales a tineretului, îndreptându-se mai mult către publicații scabroase, care ar trebui oprite pe cale polițienească, rostindu-se și sancțiunile necesare. Iar literatură însăși este prea adese ori nevrednică de a fi citită prin caracterul neînțeleș sau pervers al producțiilor ei, făcute mai mult pentru gustarea în cluburi și cafenele.

Așa fiind, lipsește chiagul moral prin care să se lege deosebita ținuturi ale pământului românesc, deosebita clase ale națiunii.

În ce privește pe cele d'întâi căți din vechiul Regat cunosc tradiții și amintiri din părțile alipite care dacă ar fi aduse la cunoștința tuturor, atâtea greșeli ar putea fi evitate? Căți, pe de altă parte, din Ardeal și Banat, din Bucovina și Basarabia au o idee măcar depărtată de ce a fost, de ce a făcut și a dat, de ce este în straturile sale adânci, muncitoare și oneste, acest Vechi Regat asupra căruia cu atâta inconștientă se aruncă tot felul de calomnii fără a se ținea samă de cât rău se face astfel intereselor uniare ale poporului românesc?

Se face multă politică de clasă, de multe ori, o recunosc, cu cele mai bune intenții, dar cu ce deplorable urmări! După ce, până ieri — și poate și azi în cercurile ce mai rămân din vechea societate dominantă — cei de sus priveau pe ceilalți ca pe un fel de robi fără nevoi sufletești și fără valoare morală, nevorbind măcar aceeași limbă cu dânsii, acum se impune bunului nostru sătean să considere pe oricine nu poartă haina lui și nu îndeplinește o muncă asemenea cu a lui ca pe un «ciocoi» ce se hrănește și petrece din munca altora și pe care a-l suprima ar fi un fel de datorie democratică. Netrecerea firească a țaranului e astfel sprijinită și crescută prin teorii nefaste care pot ajuta unele cariere individuale, dar lovesc în chipul cel mai greu în interesul comun. Se întâmplă astfel că acea civilizație românească pe care am reușit s'o întemeem se găsește între indiferența desprețuitoare a celor de deasupra și între vrășmășia din principiu a celor de dedesupt.

ca toți să-și poată munci bucățile ce au.

Este timpul potrivit, este și rânduirea serviciilor bisericești așa fel, ca preotul să-și poată îndeplini înalta misiune de învățător și conducător.

Mai toate Duminicile din acest timp al anului bisericesc se citesc pericope din evanghelie, cu învățăături și pilde luate de Mântuitorul, din viața câmpenească, din viața agricolă.

Comparațiuni și asemănări cu țarine, cu lucrul viei, cu lucrul câmpului, cu crinii țării, cu pasările cerului, cu turma de oi, cu oaia pierdută etc, sânt atâtea chestiuni de unde preotul își poate lua subiectele de predicat în acest timp al muncii agricole, pentru zidirea și înălțarea sufletească a poporului său.

Estă rolul preotului în acest timp atât de prețios pentru filii săi sufletești și din punct de vedere material, și din punct de vedere sufletească. N. R.

Nu mai sântem noi, românii, singuri în patria noastră. O soartă pe care trebuie s'o primim și s'o înțelegem cu plăcere și omenie, ni dă vecini, conlocuitori, tovarăși de cetățenie cari vorbesc alte limbi și se țin de altă cultură. Nu-i cunoaștem, și de aceea adese ori din ignoranță li nesocotim, li jignim, li facem chiar rău. Nu ne cunosc, și de aceea la mulți se mai păstrează legenda «Valahulului» inferior, adăugându-se pe lângă aceasta și amintirea zilnicelor conflicte cu o administrație care nu o totdeauna la înălțimea misiunii ei.

Fără a mai vorbi de vecinătatea noastră, ca stat, cu toate neamurile de care, cu cât sântem mai aproape cu trupul, cu atâta sufletește sântem mai departe.

Este astfel o imensă operă de îndeplinit...

Sfântul Sinod și jurământul dela Alba-Iulia

În numărul ultim al ziarului nostru, luând notă de hotărârea sf. Sinod, cu privire la preoții, cari afirmative, au luat jurământul participanților la adunarea dela 6 Mai a. c. din Alba-Iulia, am arătat, că încât privește preoții de sub jurisdicțiunea canonică a Arhiepiscopiei noastre, nu s'a făcut nici o cercetare cu scop, de a se constata faptul agitațiunii, iar eventuala desaprobară, s'ar fi putut face abia după terminarea cercetării.

Evenimentele succedate ne-au dat deplină dreptate.

Între preoții desaprobați din partea Sf. Sinod, doi aparțin jurisdicțiunii Arhiepiscopiei noastre ș. a. părintele protopop Dr. Iosif Blaga din Brașov și părintele Ioan Ludu din Preșmer.

După cum se va vedea din actele ce le publicăm mai jos, reiese, că părintele protopop Blaga a fost la Alba-Iulia, dar nu a luat nici un fel de jurământ.

Părintele Ioan Ludu *nici nu a fost în 6 Mai, la adunarea dela Alba-Iulia.*

Păr. Blaga a adresat Președintelui Sf. Sinod următorul act:

Înalt Prea Sfințite,

În ziarul «Curentul» Nr. 140 din 5 Iunie a. c., în articolul informativ cu titlul: «În jurul hotărârilor Sfântului Sinod» se arată, că între măsurile luate de Sf. Sinod împotriva preoților ortodocși, cu privire la jurământul depus în adunarea dela Alba-Iulia, prima ar fi: «Desaprobarea celor trei clerici ortodocși: protopopii Iosif Blaga, Alexandru Baba și parohul Ioan Ludu, cari au luat jurământul adunării» etc.

Dacă într'adevăr s'a luat această hotărâre, încât mă privește pe mine, ea se întemeiază pe informații false date de cine-va cu voită rea credință și nu pe adevăr. E lucru foarte dureros, dacă, accentuez, s'a luat acea hotărâre, că chiar Sfântului Sinod i se prezintă arătări nebazate inducându-l în eroare la luarea hotărârilor lui. Această faptă constituie cel mai mare și neiertat păcat, fiind împotriva Duhului Sfânt. (Ev. Ioan).

Declar, că n'am luat nimăruia jurământul la Alba-Iulia, nici n'am fost de față la îndeplinirea lui.

Da, am văzut îndeplinirea jurământului, la o tribună, din restau-

rantul-cafenea Dacia, unde luam masa.

Acesta este adevăratul adevăr!

Înalt Prea Sfințite! Îndemnat de sentimentul adevărului mi-am ținut de datorie să Vă adresez această întâmpinare, în calitate de Președinte al Sfântului Sinod, și să Vă rog respectuos să binevoiți a găsi modul pentru rehabilitarea adevărului, a celei mai sublime puteri propoveduite de Biserica lui Isus Hristos.

Prot. Dr. Ios. Blaga.

Părintele Dr. Petru Debu din Brașovul-Vechi a adresat d-lui protopop Dr. I. Blaga următoarea scrisoare:

Prea onorate D-le Protopop,

La cererea P. On. Dvoastră am onoarea a Vă declara următoarele: Unele ziare publicând eronat felul, în care a fost luat jurământul la Adunarea Națională din Alba-Iulia la 6 Mai a. c., țin să stabilesc adevărul:

1. Între preoții, cari au luat acel jurământ, am fost și subsemnatul și adecă la tribuna II., unde eram designat ca orator.

2. După vorbire am citit și jurământul cunoscut, în deplină convingere că fac acest lucru în interesul superior al Patriei, Neamului și Sfintei mele Biserici. Nu e adevărat, că eu sau altul dintre preoți aș fi fost îmbrăcat în odăjdii sfinte, nici epitrafir, sau că aș fi împărțit anafora participanților.

3. Am participat activ la Adunarea Națională din Alba-Iulia ca cetățean liber, să-mi iubesc Patria și să conlucru după modestele mele puteri la binele și fericirea ei. Am conștiința împăcată, că numeroasa turmă credincioasă, care manifesta în modul cel mai ideal pentru Patrie și Neam, avea mulțumirea sufletească, că un mare număr de preoți — păstori sufletești, — între cari și eu am fost alături de poporul credincios în fruntea lui, în convingerea că sântem în slujba sfintei noastre chemări.

Primiți vă rog D-le Protopop asigurarea deosebitului meu respect și devotament.

Brașov, în 8 Iunie 1928

Pr. Dr. Petru Debu.

Chestiunea optanților... Liga Națiunilor și-a spus ultimul cuvânt în această chestiune: a invitat ambele părți să se înțeleagă direct.

Reprezentantul României a primit soluția și a produs o procedură, după care tratativele se vor face sub privescherea unui membru al consiliului Ligii care va fixa despăgubirea ce, la rândul ei, va fi scăzută din suma datorită de Ungaria României pentru reparațiuni. Reprezentantul Ungariei a declarat că guvernul său se va pronunța. — La Budapesta e mare consternare.

În legătură cu această afacere, s'a făcut o conscriere a moșiilor stăpânite de baronii și grozii unguri, și s'a aflat că grozii aveau în fosta Ungarie 2.314,200 hectare de pământ. Cea mai mare parte a pământului era în mâinile lor. În Ardeal aveau:

N. Eszterházy jud. Alba	41,900	hect.
S. Iosika	„	Someș 28,500
K. Kemény	„	Murăș 26,100
I. Andrassy	„	Turda 35,400
I. Károlyi	„	Alba 11,900
C. Zichy	„	„ 8,800
A. Czirák	„	„ 9,600
T. Nádossy	„	„ 11,300
A. Banffy	„	Cluj 15,900

L. Bathyanyi	„	Alba	5,200	„
I. Haynau	„	Sătmar	3,900	„
B. Blissingen	„	Banat	3,100	„
C. Hunyady	„	Arad	2,800	„

și alții cu sute de hectare.

Moșiile acestea uriașe le lucrau țaranii români, ear rodul îl culegeau grozii și baronii ca să-și petreacă.

Pământul este azi al plugarului, și dela acesta nu-l mai poate lua nimenea.

Paza lăcașurilor sfinte din Palestina. Colonelul Wedwood a pus în Camera comunelor întrebarea dacă este adevărat că guvernul englez ar fi promis guvernului italian de a-i preda paza lăcașurilor sfinte din Palestina. Ministrul de externe Chamberlain a declarat, că aceste svonuri sânt lipsite de orice temei. Conform paragrafului 13 al convențiunii mandatate, încheiate între Liga Națiunilor și Anglia ca putere mandatară asupra Palestinei, întreaga răspundere pentru lăcașurile sfinte, pentru asigurarea liberului acces în ele, precum și pentru executarea serviciilor religioase, se transmite guvernului englez, Anglia rămânând răspunzătoare față de Liga Națiunilor pentru toate aceste chestiuni. Conform paragrafului 14 al convențiunii mandatate însă, Anglia preia obligațiunea de a înființa o comisiune specială, al cărei președinte să fie ales de Liga Națiunilor și care are de regulat chestiunile privitoare la diversele comunități religioase din Palestina. Această comisiune are și misiunea să încredințeze anumite lăcașuri sfinte, care se bucură de venerație deosebită din partea adeptilor unor anumite religii, pazei continue a corporațiilor competente, care reprezenta religiunea corespunzătoare. Această transmitere a administrației anumitor lăcașuri sfinte corporațiilor religioase special necesită și confirmarea Ligei Națiunilor.

Monument pentru preoții căzuți în război

DI Tudor Popescu, avocat în București, a făcut începutul pentru ridicarea în București a unui monument, dedicat eroilor preoți căzuți pe câmpul de luptă pentru România întregită.

Preoții au fost pe toate câmpurile de luptă; ei au binecuvântat armele războinicilor înaintea bătăliei; ei au închis ochii celor căzuți pentru moșie, ei au îmbrățat pe cei rămași să continue viața aci, pe pământul acesta; ei i-au dat speranța fericită a României mari în care trăim astăzi.

Poetul a zis:

«Preoți cu crucea 'n frunte, căci oastea e creștină», și în adevăr, la 15 August 1916 oastea noastră zbura peste Carpați cu preoții ei cu crucea 'n frunte.

Au fost mobilizați 253 de preoți ortodocși. Dintre aceștia au pornit cu oastea, au făcut războiul și au strălucit 168 de preoți. Au murit pe câmpul de luptă 6. Au fost răniți 16. Decorați cu «Mihai Viteazul» 2.

Monumentul va fi o dovadă a datoriei împlinite, și a recunoștinței noastre românești.

Pentru Sfânta Mănăstire Brâncoveanu

— Dela oficii parohiale. — Dela alți cucernici credincioși.

Ofrande mai nouă, pentru sfântul locaș, avem dela:

Di **Dr. Vasile Loichița**, decanul facultății, de teologie din Cernăuți contribuie Lei 500, a plasat cărămizi în valoare de Lei 12000 în total 12500

Ministerul **Sănătății și ocrotirilor sociale**, București, a plasat cărămizi în valoare de 10000

Of. parohial **Târlungeni**, protop. Brașov, a plasat cărămizi în valoare de Lei 1000 și a colectat dela mai mulți credincioși Lei 2601, în total. 3601

Di **Dr. Ioan Cușuta**, avocat Sebeș-Alba, donează diurnele de membru al adunării eparhiale 2240

Of. parohial din **Pecica**, prot. și ep. Arad, donează Lei 1000, a plasat cărămizi în valoare de Lei 1000, în total. 2000

Di **Ioan Enciu**, și familia, Nocrich, protop. Agnita 500

Pr. **Iosif Magda**, Feneș, protop. Abrud ep. Cluj 100

Dna **Marla Toderăș**, Crisciori protop. Zarand 80

Prin plasări de cărămizi a contribuit:

Di **Dr. Nicolae Zigre**, avocat, Oradea 2000

Albina, institut de credit și econ. filiala Brașov 300

Oficiul parohial din:

Timișoara-Fabrilc 2060

Păuliș, protop. Radna ep. Arad 1000

Mădăraș, protop. Sălonta, ep. Oradea 1000

Jablanița, protop. Mehadia, ep. Caransebeș 1000

Piclău, prot. Lunca, ep. Oradea 1000

Pesac, prot. Bănat-Comloș ep. Arad 608

Măndăstireni, prot. Huedin ep. Cluj 500

Sacul, prot. Lugoj, ep. Caransebeș 420

Someșeni, prot. și ep. Cluj 420

Budureasa, prot. Beiuș, ep. Oradea 210

Tărian, prot. și ep. Oradea 200

Chintelnic, prot. Bistrița ep. Cluj 200

Alioș, prot. Vinga, ep. Arad 160

Pârvova, prot. Mehadia ep. Caransebeș 100

Beregsău, prot. Timișoara, ep. Arad 100

Lăzești, prot. Câmpeni, ep. Cluj 80

Total Lei 42,379

Suma de mai înainte 4.214,505

Total general Lei 4.256,884

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa mitropolitul nostru **Nicolae** a plecat în sara zilei de 11 l. c. la București spre a lua parte la ședințele Sfântului Sinod.

A. S. R. Prințesa Mamă Elena a României, cu aprobarea Inaltei Regențe, a introdus înaintea Curții de apel din București, conform statutului membrilor Familiei Domnitoare, cerere pentru desfacerea căsătoriei Sale cu fostul Principe Moștenitor.

Rugăciune. În ziua de 4 Iunie 1928 s'au pus în aplicare și în Basarabia legiurile patriei-mame. Cu ocazia aceea, I. P. S. Sa Mitropolitul Gurie al Basarabiei a rostit, în palatul justiției din Chișinău, o pătrunzătoare rugăciune, zicând: Ne rugăm Ție, A-tot-îndurate Doamne, să dăruiești dregătorilor poporului, — puși ca să împartă dreptate, — inima cea bună și neșovăelnică, potrivită împărțitorilor dreptății. Ne rugăm Ție, Judecătorului judecătorilor, să trimiți peste noi priceperea cea dreaptă și dreapta chivernisire despre care vorbește cartea Ta cea sfântă, zicând: «Să așezi

judecători și dregători în toate cetățile, pe care Domnul Dumnezeuul tău ți le-a dat, după semințiile tale; și ei să judece poporul cu dreptate, să nu știrbești dreptul nimănui, să nu cauți la obrazul nimănui, să nu primești nici un dar dela nimeni, căci darurile orbesc ochii celor înțelepți și strică cuvintele dreptății. Să te ții întocmai de ce este drept, ca să ai viață și ca să stăpânești pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți l-a dat ție». Așa să fie!

Preoții bucovineni au luat hotărârea să contribuie fiecare cu câte o mie de lei, în scop ca banii aceștia să fie dați pentru cumpărarea unui aeroplan.

Credințele deșarte se ivesc, mai ales pe la sate, atât la noi, cât și în străinătate, în legătură cu ultimele cutremure de pământ. Cei ușori crezători, speriați de glumeți sau de ignoranți cari vesteau în tot locul sfârșitul lumii, s'au dedat la acte neobișnuite. În satele, din apropierea capitalei portugheze, lumea îngrozită a ieșit la stradă, în ziua și ora fixată pentru «sfârșitul» pământului, ear când oamenii au văzut că vremea se întunecă și nori negri se întind d'asupra lor, au început să plângă și să se îmbrățișeze, luându-și veșnicul adio și așteptând «sfârșitul lumii». Spaima a durat câteva ceasuri, după care poporul alarmat a început a se liniși, — până la alt prilej.

După 25 de ani. Primim: Absolvenții anului 1903, dela liceul de stat din Sibiu, sânt rugați cu insistență a lua parte la întâlnirea de 25 ani, Duminecă în 17 Iunie 1928, ora 12, în restaurantul Hotelului Bulevard din Sibiu.

Concurs. Casa școalelor din București a publicat concurs pentru alcătuirea unui manual pe seama școalelor de adulți. Manuscrisele se vor preda la casa școalelor până la 15 Decembrie a. c. Cercetarea și aprobarea manuscriselor se va face de consiliul permanent al ministerului instrucțiunii. S'au instituit 3 premii, și anume: premiul I 60,000 lei, premiul II 40,000 lei, premiul III 20,000 lei. Informații se pot lua dela casa școalelor.

Conferențe. Doamna Alexandrina Gr. Cantacuzino, prezidenta «Uniunii femeilor române», a sosit în Anglia pentru a ține o serie de conferențe, fiind invitată de marchiza de Aberdeen, prezidenta «Consiliului internațional al femeilor». Dna Cantacuzino a vorbit în diferite centre din Scoția despre progresele realizate de România în ultimii zece ani. La Londra a ținut în 5 Iunie conferință despre reformele înfăptuite în ultimul timp în România și despre rolul femeilor în această operă. Marchiza de Aberdeen, care prezida conferința, a adus elogii dnei Cantacuzino, și a vorbit cu multă simpatie despre poporul român, îndemnând la cunoașterea și vizitarea României.

S'a tăiat prea adânc? Un vechi și distins publicist al capitalei, dl C. Bacalbașa, scrie despre ducele Italiei: Când dl Mussolini, în senatul Romei, a trimis Ungariei salutul său de compătimire declarând că tratatele au tăiat prea adânc în carnea acestei țări, a uitat să observe cu ochii săi de vultur harta Ungariei mutilate: în adevăr adânc s'a tăiat în carnea fostului stat maghiar, dar nu s'a tăiat decât în carne croată, slovenă și română. Carnea ungurească e intactă.

«Superioritate» în cultură. Un ziar unguresc arată pedepsele aspre, la care sânt supuși, în caz de nesupunere, tinerii minori din Ungaria și părinții lor. Tinerii aceștia sânt obligați a se prezenta în lagărele de exerciții militare în vederea războiului de revanșă la care se pregătesc cu zor vitejii noștri vecini, încă tot răsfățați și neastâmpărați. Un cetățean ungur, Turó Ferencz, — pedepsit cu amendă pentru că fiul său a lipsit dela exercițiile organizației-militare «Levente» (a levinților = cavaleri aventurieri medievali), — s'a prezentat la percepția orașului său, spunând că n'are cu ce să plătească amendă; funcționarul percepției dispun îndată sechestrarea mobilelor din casa lui Turó. A doua zi, când mobilele fură scoase la licitație, Turó se împotrivi: imediat nenorocitul fu pus în lanțuri și plimbat în tot orașul...

Alurări. Comisarul poporului pentru instrucția publică a Rusiei, Lunacearsky, declară — spune o revistă franceză — următoarele despre creștinism: «Noi, bolșevicii, urâm creștinismul și pe creștini. Chiar și pe cei mai buni trebuie să-i considerăm drept cei mai răi dușmani. Ei predică iubirea deaproapelui și mila, care e potrivnică principiilor noastre. Iubirea creștină este pedecă pentru desfășurarea revoluției. Jos cu iubirea deaproapelui! Nouă ne trebuie ură! Trebuie să știm ură, căci numai cu acest preț vom putea cuceri lumea. Am sfârșit cu împărății pământeste, să cucerim acum și pe împăratul ceresc»...

Ploaie cu noroi. În urma uraganului îngrozitor, care a bântuit în unele regiuni din Ucraina, s'a observat o serie de fenomene naturale

neobișnuite. În județul Melitopol s'a făcut în timpul zilei întunec complet. Populația speriată a mers în biserici spre a se ruga pentru înălțarea unei catastrofe. Au răsunat clopotele în numeroase biserici. După câteva ore norii groși și negri s'au împrăștiat, iar cerul s'a înseninat. Ploaia cu noroi a durat 10—15 minute. Era d'ajuns ca cineva să stea câteva secunde afară, pentru a fi cu totul înegrit de ploaia noroioasă.

ȘTIRI LOCALE

Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu invită la **Matalul** (serbarea câmpenească) ce se va aranja Duminecă în 17 Iunie a. c. în Dumbrava orașului. (La caz de timp nefavorabil Matalul se ține în 24 Iunie s. c.) Participanții sânt rugați a se întruni la localul «Reuniunii», strada Brukenthal Nr. 17, la ora 7^{1/2} dim., de unde cu drapelul și cu muzica în frunte la ora 8 va fi plecarea spre Dumbravă. Înainte de ameați diferite jocuri distractive. La ora 2 d. a. începe dansul.

Autorizare. Dela primăria municipală: Di Dr. Gheorghé Bărbat, secretarul general al municipiului Sibiu, este autorizat a semna pentru primar: **clauzele** de pe chitanțe, ordine de plată și alte documente și acte, prin care se certifică «**ființa în viață**», calitatea de văduvă, minor, **identitatea** semnăturii și a **persoanei** ș. a. — și anume atunci, când primarul sau înlocuitorul său **nu e prezent în biroul său**. Biroul secretarului general se află în camera Nr. 2 dela primărie.

Reducere. Dir. gen. C. F. R. a aprobat 50% reducere pentru călătoria dela Sibiu la Ocna-Băi, adică cu biletul întreg, luat la ducere, călătorul poate să se înapoeze în aceeași zi. La înapoiere biletul va fi vizat la casa de bilete. Nu beneficiază de această reducere ceice au dreptul la reducere, cum sânt funcționari, militari, copii (adecă 1/2 bilet nu este valabil pentru dus și întors).

CARTI ȘI REVISTE

Tomis, revista eparhială de Constanța. Sumarul Nrului 5 din 1928: Cuvântarea P. S. Episcop Gherontie rostită în ziua de 10 Mai 1928. — Religiuinea este necesară. — Să ne ardem? — O măsură bine venită. — Pe alături de cu drumul. — Două instalări de protopopi. — Convocarea adunării eparhiale. — Veniți cătră Dumnezeu. — Înștiințări oficiale etc.

Luminătorul, revista bisericii din Basarabia. Cuprinsul Nrului 11 din 1928: Cuvinte de începere la învățarea predicării, Arhim I. Scriban. Care trebuie să fie legătura între școală și biserică pentru ridicarea culturală și morală a poporului. Isus Hristos Nazarineanul (poezie). Starea religioasă în Rusia sovietică. Despre educația creștinească a copiilor. Mai multă credință, mai multă lumină, mai multă dreptate. Din cabinetul sătanei. Știri.

Arhiva pentru știința și reforma socială, organul institutului social român, director prof. D. Gusti. A apărut: Nr. 3—4 cu următorul cuprins: În memoriam V. Pârvan: articole de D. Gusti, S. Lambrino, Tudor Vianu, Costin St. Stoicescu, H. Metaxa. — Studii, de G. L. Duprat, N. Iorga, C. Kirilescu, Mircea Djuvara. — Observațiuni privitoare la încheierea unui concordat cu Sf. Scaun, de E. A. Poulpol ș. a. 338 pagini. Lei 250. De vânzare la toate librăriile.

Transilvania, organul societății culturale «Astra», cuprinde în Nr. 5 a. c. proză și versuri de: I. Lupaș, Șt. Bezdechi, Al. Ciura, I. Colan, A. P. Bănuț ș. a. Prețul 20 Lei.

Nr. 444/926

(71) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Proștea, tractul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt: pe lângă cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, între care porțiunea canonică 12 jug, 8 stânjini lemne de foc, și locuință.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare oficiului protopopesc în Agnita în termenul legal; și se vor prezenta în parohie în vre-o Duminică sau sârbătoare pentru a cânta, servi și cuvânta.

Proștea la 8 Iunie 1928.

Oficiul protopopesc al tractului în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Alexandru
adm. prot.

Nr. 142/928

(69) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Bărești cu filia Sf. Marie-Orlea din protopopiatul Hațegului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

Cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, sesiune parohială în materă 11 jug, iar în filie 5 jug, fânaș și arător, casă parohială și stola obișnuită.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat, având a se prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Hațeg, la 19 Mai 1928.

Oficiul protopopesc ortodox-român al Hațegului în înțelegere cu consiliul par.

Dr. C. Popescu
protopop.

Nr. 161/928

(68) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III Costești, protopopiatul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat cu folosirea eclegiei după reforma agrară de 1 jug. 1084 fânaș și 12 jug. pădure. Dela 150 familii câte una ferdelă de cucuruz zmăcurat după uzul vechi și câte una zi de lucru și stolele vechi în valuta de azi, cum s'a uzitat.

Casă parohială nu este.

Depărtarea comunei dela Orăștie 16 km. pe drum regulat. Parohie de munte.

Cei ce doresc a ocupa acest post au să-și înainteze cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesbiteral, și cu prealabilă în cuvântare a acestuia să se prezinte în termenul indicat în vre-o Duminică sau sârbătoare spre a cânta, predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Orăștie, 8 Mai 1928.

Oficiul protopopesc al tractului Orăștie în înțelegere cu consiliul parohial.

Vasile Domșa
protopop

Casa de sănătate**„Sanatorul Dr. Jttu“**

s'a deschis în cea mai frumoasă regiune a orașului Sibiu. Se primesc bolnavi pentru tratament și reconvalescență în condițiunile cele mai favorabile — posibile. Biroul de primire: Sibiu, str. Regina Maria 36
Telefon 280 (72) 2—10

Nr. 215/928

(67) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Broșteni, protopopiatul Mercurea se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Dotația dela stat,
2. Venitele stolare din trecut fașionate în coala B, și anume: una ferdelă de cucuruz și una zi de lucru, sau contravaloarea lor, dela fiecare familie,

3. Folosința sesiunii parohiale vechi și a celei primite prin reforma agrară,

4. Casa parohială în stare slabă, și curtea și grădina parohială.

Reflecții își vor trimite documentele oficiului protopopesc din Mercurea în termenul prescriș și se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Miercuria, la 22 Mai 1928.

Of. prot. al Mercurii în înțelegere cu consiliul parohial ort.

Avr. S. Pecurar
protopresbiter

Publicare

Consiliul parohial ort-rom. din com. Vlădeni dă în întreprindere spoirea bisericii, în interior și extern, precum și acoperirea unui turn lateral.

Doritorii de a executa aceste lucrări își pot lua informații dela Of. parohial.

Termenul pentru oferte expisă la 17 Iunie, în care și consiliul parohial va decide cui se vor da lucrările apoi se va face contract, care se va invita spre aprobare, după care se vor începe lucrările.

Vlădeni la 3 Iunie 1928.

Consiliul parohial

Licitațiune

Biserica ortodoxă română din Gușteriță publică licitațiune publică, care se va ținea în 24 Iunie 1928, 135 □ lemne de foc, esență stejar și carpen, și 140 grămezi vârfuri.

Condițiunile se pot vedea la Oficiul parohial sau la Epitropia parohială, ori în ce timp.

Gușteriță, la 5 Iunie 1928.
2—2 (70) Ilie Peria, epitrop.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintete cărți
ale

Testamentului Vechiu

de Arhipresbiterul-Mitrofor Dr. VA SILE TARNAVSCHI prof. lit. Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400.—. La comanda se alătură Lei 20.— pentru spese postale.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40.—, plus spese postale Lei 10.—

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, : la administrația ziarului :

Telegraful Român

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul, plus spesele de poștă Lei 10, prin mandat postal.

Mersul trenurilor

Cu începere dela 15 Mai 1928

Plecarea din Sibiu

AGNITA—SIGHIȘOARA

Pleacă din Sibiu	5:45,	17:30
Sosește în Agnita	9:52,	21:17
„ „ Sighișoara	18:45,	8:10

FĂGĂRAȘ—BRAȘOV

Pleacă din Sibiu	6:50,	11:00,	17:05
Sosește în Făgăraș	10:44,	15:21,	21:30
„ „ Brașov	13:55,	18:45,	6:55

CISNĂDIE

Pleacă din Sibiu	6:00,	13:15,	17:50
Sosește în Cisnădie	6:33,	13:48,	18:23

VINȚ—ALBA-IULIA

Pleacă din Sibiu	0:45,	12:00,	20:17
Sosește în Vinț	4:31,	16:14,	0:22
„ „ Alba-Iulia	5:43,	00:00,	1:02

PIATRA-OLT—BUCUREȘTI

Pleacă din Sibiu	3:50,	14:25,	19:55 (Acc.)
Sos. în Tr.-Roșu	4:59,	15:35,	20:48 „
„ „ București	17:05,	00:00,	6:40 „

COPȘA-MICĂ

Pleacă din Sibiu

2:35,	4:55,	9:10,	11:12,	15:00,	19:50,	21:15
-------	-------	-------	--------	--------	--------	-------

Sosește în Copșa-mică

4:00,	6:23,	10:33,	13:40,	16:22,	21:15,	22:41
-------	-------	--------	--------	--------	--------	-------

Pl. d. Copșa-mică la: SIGHIȘOARA—BRAȘOV—BUCUREȘTI 7:32 (E), 8:24 (P), 13:06 (Ac. Ex.), 14:22 (A.), 17:50 (P.), 23:15 (E.), 0:19 (A.), 1:07 (P).

Pleacă din Copșa-mică la: TEIUȘ—CLUJ—ARAD 4:38 (P.), 6:56 (A.), 8:09 (E.), 11:08 (P.), 16:30 (A.), 17:48 (Or. Ex.), 21:41 (P.), 23:24 (Ex).

Sosirea în Sibiu

SIGHIȘOARA—AGNITA

Pleacă din Sighișoara	4:50,	15:45
Sosește în Agnita	9:11,	19:59
„ „ Sibiu	16:20,	6:48

BRAȘOV—FĂGĂRAȘ

Pleacă din Brașov	7:40,	12:30,	19:16
Sosește în Făgăraș	10:31,	15:34,	22:23
„ „ Sibiu	14:45,	20:13,	8:20

CISNĂDIE

Pleacă din Cisnădie	7:12,	14:42,	18:55
Sosește în Sibiu	7:44,	15:15,	19:28

ALBA-IULIA—VINȚ

Pleacă din Alba-Iulia	4:55,	11:30,	00:00
Sosește în Vinț	5:08,	11:43,	00:00
„ „ Sibiu	10:10,	16:17,	22:15

BUCUREȘTI—PIATRA-OLT

Pleacă din Buc.	23:35 (Acc.)	00:00,	10:55
Sos. în Tr.-Roșu	9:53	„ 13:16,	23:25
„ „ Sibiu	10:43,	„ 14:20,	0:30

COPȘA-MICĂ—SIBIU

Pleacă din Copșa-mică

0:20,	4:50,	8:30,	11:30,	14:23,	18:05,	22:05
-------	-------	-------	--------	--------	--------	-------

Sosește în Sibiu

1:47,	6:18,	9:55,	12:59,	15:45,	19:33,	23:34
-------	-------	-------	--------	--------	--------	-------

Trenul pentru băi la OCNA-SIBIU

Pleacă din Sibiu:

6:20,	10:52,	13:35,	17:25,	20:50.
-------	--------	--------	--------	--------

Sosește din Ocna:

6:50,	11:22,	14:05,	17:55,	21:20.
-------	--------	--------	--------	--------

Pleacă din Ocna:

6:58,	11:17,	14:10,	18:05,	21:28.
-------	--------	--------	--------	--------

Sosește în Sibiu:

7:30,	11:59,	14:42,	18:37,	22:00
-------	--------	--------	--------	-------

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot comanda următoarele
odoare bisericești:

Potire

Disc și Steluță

Cădelnițe

Candele

Chivot

Copie

Lingurițe

Cruci

Cruciulițe

Cununi

Căldărușe cu mătăuz

Clopoțele pt. altar

Cănuțe pt. Sf. mir

Garnitură pt. bolnavi

Prapori

Toate aceste odoare bisericești sânt din Alpaca (Argint de China) aurite și foarte frumos executate, cu prețuri moderate.